

Datganiad Cyfrifon
Blwyddyn wedi Diweddu
31 Mawrth 2013

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL BLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2013

Cynnwys	Tudalen
Aelodau'r Bwrdd ac Ymgynghorwyr Proffesiynol	1
Adroddiad y Bwrdd	2 – 11
Adroddiad yr Archwiliwr Annibynnol	12 – 13
Cyfrif Incwm a Gwariant	14
Datganiad o Gyfanswm Gwargedion neu Ddiffygion Cydnabyddedig	15
Mantolen	16
Datganiad Llif Arian	17 -18
Nodiadau i'r Datganiad Ariannol	19 – 33

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

AELODAU'R BWRDD A CYNGHORWYR PROFFESIYNOL

AELODAU'R BWRDD

John Glyn Jones (Cadeirydd)
Margaret Bracegirdle (Is-Gadeirydd)
Trefor Edwards (Ymddiswyddodd Gorffennaf 2012)
Richard Humphreys (Ymddiswyddodd Medi 2012)
Brian Jones
Claire Russell Griffiths
Anne Lloyd-Jones
Vicky Norton
Michael Sol Owen (Penodwyd Gorffennaf 2012)
Alan Moseley (Penodwyd Medi 2012 - Ymddiswyddodd Mai 2013)
Dean Swindell
John Wyn Williams
Nerys Williams (28 Medi 2011)
Elfed Williams (Penodwyd Medi 2012 - Ymddiswyddodd Hydref 2012)
Arwel Jones (Penodwyd Rhagfyr 2012)

Ysgrifennydd a Swyddfa Gofrestredig

Rhys Evans
Uned 6 & 7,
Llys Castan, Parc Menai,
Bangor, Gwynedd
LL57 4FH

Swyddogion Gweithredol

Ffrancon Williams – Prif Weithredwr
Kevin Williams - Cyfarwyddwr Gwasanaethau Corfforaethol & Ysgrifennydd y Cwmni (Ymddiswyddodd Mai 2013)
Rhys Jones – Cyfarwyddwr Cymunedau a Chwsmeriaid
Mick Butler – Cyfarwyddwr Asedau a Buddsoddiadau

Archwiliwr Allanol

Beever and Struthers
St George's House,
215-219 Chester Road,
Manceinion
M15 4JE

Cyfreithwyr

Trowers & Hamlins
Sceptre Court,
40 Tower Hill,
Llundain
EC3N 4DX

Bancwyr

Barclays Bank plc
3rd Floor,
Windsor Court,
3 Windsor Place,
Caerdydd
CF10 3ZL

Arianwyr

Barclays Bank plc
3rd Floor,
Windsor Court,
3 Windsor Place,
Caerdydd
CF10 3ZL

Ymgynghorwyr Ariannol

Sector Weedon Grant
The Registry,
34 Beckenham Road,
Beckenham
BR3 4TU

Mae Cartrefi Cymunedol Gwynedd Cyfyngedig yn Gymdeithas Ddiwydiannol a Darbodus wedi ei gofrestru a rheolau elusennol, rhif Cymdeithas Ddiwydiannol a Darbodus:30776R. Rhif Landlord Cofrestredig Cymdeithasol L152

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

Adroddiad y Bwrdd

Blwyddyn 1 Ebrill 2012 i 31 Mawrth 2013

Mae Bwrdd Rheoli Cartrefi Cymunedol Gwynedd yn cyflwyno'r adroddiad hwn a'r datganiadau ariannol ar gyfer y flwyddyn 1 Ebrill 2012 i 31 Mawrth 2013.

Yn yr adroddiad a'r Datganiadau Ariannol mae 'CCG' neu 'Sefydliad' wedi ei ddefnyddio i gyfeirio at Cartrefi Cymunedol Gwynedd Cyf.

Prif Weithgareddau

Cymdeithas Dai yw CCG wedi ei ffurfio yn Ebrill 2010 yn dilyn trosglwyddo tua 6,300 o gartrefi o Gyngor Gwynedd. Mae CCG yn Gymdeithas Ddiwydiannol a Darbodus wedi ei chofrestru gyda rheolau elusennol. Mae CCG yn Landlord Cymdeithasol Cofrestredig a chaiff ei reoleiddio gan Lywodraeth Cymru.

Prif weithgaredd CCG yw darparu tai rhent fforddiadwy i'r rhai sydd angen tai.

Ar y 31 Mawrth 2013 roedd gan CCG gyfanswm o 6,291 eiddo ar draws Gwynedd gyda'r mwyafrif wedi eu lleoli yn ardal Arfon. Er bod rhan helaeth o'n stoc tai wedi ei leoli yn bennaf yn nhrefi Bangor, Caernarfon, Pwllheli, Blaenau Ffestiniog, Dolgellau, Bala a Thywyn mae nifer o'r eiddo wedi eu lledaenu ar draws y Sir mewn pentrefi ac ardaloedd gwledig.

O fewn y stoc mae yna tua 400 o gartrefi wedi eu dynodi fel Tai Gwarchod ar gyfer tenantiaid hŷn ac ar gyfer tenantiaid sy'n byw mewn eiddo o'r fath. Cyflogir wardeiniaid i sicrhau y gall tenantiaid fwynhau byw'n mor annibynnol ag y gallant.

Dros y tair blynedd gyntaf o weithredu mae CCG wedi gwneud cynnydd sylweddol tuag at gyflawni addewidion a wnaed i denantiaid wrth drosglwyddo a oedd yn cynnwys yr amcan o adnewyddu eiddo i Safon Ansawdd Tai Cymru (SATC) erbyn 2015.

Amcanion a strategaethau

Gweledigaeth gorfforaethol CCG yw "Bod y prif ddarparwr tai cymdeithasol yng Ngwynedd gan roi'r cwsmer wrth galon ein gwaith". Caiff gweledigaeth CCG ei atgyfnerthu gan nifer o werthoedd craidd:

- Effeithiol: Cadw at ein gair.
- Hyblyg: Barod i wrando ac ymateb.
- Agored: teg a gonest.
- Arloesol: Croesawu syniadau newydd

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

Mae'r Cynllun Corfforaethol 2010 - 2015 a'r 10 Amcan Strategol Corfforaethol o'i fewn yn nodi sut bydd y gymdeithas yn cyflawni ei weledigaeth.

Caiff cynnydd yn erbyn llwyddo i gyrraedd yr amcanion hyn eu monitro drwy'r Fframwaith Rheoli Perfformiad sydd wedi ei gynllunio i gysylltu cyfres o Gynlluniau Gweithredu a Gwella Cyfarwyddiaeth a Chynlluniau Gweithredu Gwella Gwasanaeth sy'n cael eu cefnogi gan nifer Ddangosyddion Perfformiad Allweddol a Chorfforaethol.

Adolygiad Ariannol

Asesiad Hyfywedd Ariannol

O dan adran 33A Deddf Tai 1996, mae gan Weinidog Cymru rym i reoleiddio LCC yng Nghymru o ran darpariaeth tai a materion sy'n ymwneud â llywodraethu a rheolaeth ariannol. Mae asesiadau rheolaethol a wneir yn dilyn dull o ganolbwyntio ar risg sy'n gwneud dyfarniad ar hyfywedd ariannol y Gymdeithas.

Yn dilyn adolygiad Gweinidog Cymru daethant i'r casgliad mai Dyfarniad Hyfywedd Ariannol CCG ar y 28 Mawrth 2013 oedd 'Pasio'. Caiff hwn ei ddiffinio fel;

"mae gan y Sefydliad adnoddau digonol i gwrdd â'i ymrwymadau ariannol busnes sydd wedi ei ragdybio nawr ac yn y dyfodol."

Mae'r Bwrdd yn ystyried fod hwn yn ganlyniad cadarnhaol ac mae'n adlewyrchiad da o gymdeithas o oed CCG.

Perfformiad Ariannol

Mae canlyniadau ariannol y drydedd flwyddyn yn cymharu'n dda gyda thrydedd flwyddyn ein cynllun busnes gydag arian dros ben o weithgareddau cyffredinol ar gyfer y flwyddyn yn £8.9m. Daw'r gweddill hwn ar ôl derbyn arian Dowry o £4.1m gan LIC.

Mae gan CCG asedau sefydlog pendant o £50.7m ar ddiwedd y flwyddyn sy'n gostau gwaith gwella wedi eu gwneud ers trosglwyddo, net grantiau sydd wedi eu derbyn. Roedd yna net atebolrwydd presennol ar ddiwedd y flwyddyn, yn bennaf oherwydd gwariant wedi cronni a £12.0m o fenthyciadau banc sy'n ad-daladwy yn ystod 2013/14. Roedd arian refeniw ar ddiwedd y flwyddyn yn dod i £26.1m, a fydd yn cael ei gadw yn CCG i ariannu gwaith gwella yn y dyfodol.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

Roedd balans benthyciadau yn £29.0m ar ddiwedd y flwyddyn a oedd yn cynnwys dau fenthyciad cyfradd sefydlog gyda chyfanswm o £17.0m sy'n ad-daladwy yn Ebrill 2031 ac Ebrill 2033 a £12m mewn benthyciadau cyfradd amrywiol sy'n ad-daladwy yn ystod 2013/14. Cafodd y benthyciadau eu tynnu i lawr o dan gytundeb fenthyg gwerth £82m gyda Banc Barclays.

Asedau

Roedd yna fuddsoddiad sylweddol mewn gwaith gwella yn ystod flwyddyn gyda gwariant o £31.3m. Gyda £25.1m wedi ei wario yn ystod y ddwy flynedd flaenorol mae'r gwariant yn cynrychioli ychydig o dan 50% o'r gwariant a oedd wedi ei gynllunio ar gyfer pum mlynedd gyntaf o weithredu a oedd yn ofynnol er mwyn cyflawni rhaglen wella SATC cynhwysfawr CCG.

Rhenti

Yn unol â'r addewidion a wnaed i denantiaid wrth drosglwyddo, mae polisi rhenti CCG yn sicrhau, o'i gymryd yn ei gyfanrwydd, na fydd rhent yn cynyddu yn fwy na beth fyddai wedi pe byddai'r tai wedi aros gyda'r Cyngor a pholisi rhent LIC wedi aros fel ac yr oedd cyn trosglwyddo. Mae rhenti ar gyfer tenantiaid cyn trosglwyddo yn seiliedig ar renti Canllaw Awdurdod Lleol tra bod rhenti tenantiaid newydd yn seiliedig ar Renti Meincnod LCC. Mae rhenti yn seiliedig ar renti Canllaw Awdurdod Lleol ac ar hyn o bryd maent yn tua 5.2% yn is na Rhenti Meincnod LCC. .

Hawl i Brynu/Caffael

Mae'r Ddogfen Gynnig yn nodi bod tenantiaid sydd wedi trosglwyddo i CCG o Gyngor Gwynedd wedi cadw'r hawl i brynu eu cartrefi. Yn ystod y flwyddyn cwblhawyd cyfanswm o 5 gwerthiant hawl i brynu, ac mae'r elw wedi ei gynnwys yng nghyfrifon refeniw 2012/13.

Nid oes gan y rhai sydd wedi dod yn denantiaid ers trosglwyddo'r un hawl i brynu ag sydd gan denantiaid sydd wedi trosglwyddo ond efallai y byddai ganddynt yr hawl i gaffael eu cartref sy'n seiliedig ar grant yn hytrach na gostyngiad. Hyd yn hyn, nid yw CCG wedi gwerthu unrhyw dŷ o dan yr hawl i gaffael.

Adolygiad Gweithredol

Fel sefydliad sy'n newid o hyd mae CCG yn parhau i esblygu a datblygu; yn ystod trydedd flwyddyn gweithredu rydym wedi bod yn canolbwyntio ar gyflawni addewidion a wnaed i denantiaid wrth drosglwyddo yn enwedig darparu'r rhaglen wella SATC, fel sydd wedi ei fanylu isod ac mae cynnydd yn cyd fynd a'r amserlen er mwyn cwblhau yn 2015.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

Blaenoriaethau gweithredol eraill oedd mewnblannu diwylliant o wasanaeth cwsmer o "gadw at ein gair" ar draws y sefydliad, ychwanegu at brosesau a systemau a oedd mewn lle i sicrhau bod darpariaeth gwasanaeth mewn meysydd allweddol yn parhau i wella a sicrhau bod CCG mewn sefyllfa gref i wynebu'r heriau o ganlyniad i'r Ddeddf Diwygio Lles.

Prif lwyddiannau 2012/13

- Mae gweithio yn llwyddiannus gyda phartneriaid CCG wedi sicrhau cynnydd ar gyrraedd SATC erbyn 2015, ar y 31 Mawrth 2013 dyma'r nifer o waith sydd wedi ei gwblhau;
 - Ceginau – 2,725
 - Ystafelloedd Ymolchi – 2,795
 - Gwresogi – 4,377
 - Trydanol – 3,114
 - Ffenestri - 5,108
 - Drysau – 5,981
- Mae CCG wedi llwyddo i wireddu 116 (69%) o addewidion a wnaed yn y Ddogfen Gynnig gyda gweddill yr addewidion ar y ffordd i'w cwblhau erbyn 2015.
- Yn dilyn adolygiad cynhwysfawr o drefniadau lechyd a Diogelwch, mae CCG bellach wedi rhoi system lechyd, Diogelwch, Ansawdd a'r Amgylchedd cynhwysfawr ar waith i alluogi'r sefydliad i reoli materion iechyd, diogelwch ac amgylcheddol yn well ac i sicrhau cysondeb ac ansawdd yn ein holl brosesau.
- Bu i'r Bwrdd comisiynu ymgynghorydd allanol i gynnal adolygiad o'r Gwasanaeth Cynnal a Chadw; golyga hyn ddatblygu gwerthusiad o opsiynau a oedd ar gael ar gyfer dyfodol y maes gwasanaeth hwn. Yna bu i'r Bwrdd ymgymryd â Phrosiect Trawsnewid er mwyn dod a gwelliannau cynhwysfawr i'r gwasanaeth drwy adolygu'r strwythur a rheoli a mewnblannu diwylliant a gaiff ei arwain gan berfformiad o fewn y gwasanaeth.
- Cynhaliwyd yr ymarferiad proffilio tenantiaid cynaf yn llwyddiannus; mae gan CCG bellach ddata proffil ar gyfer 70% o denantiaid sydd wedi ein cynorthwyo i adnabod y rhai sy'n cael eu heffeithio fwyaf gan y Ddeddf Diwygio Lles. Caiff y data hefyd ei ddefnyddio i sicrhau bod gwasanaethau yn cael eu teilwra yn unol ag anghenion tenantiaid.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

- Mae'r ffaith bod fframwaith Rheoli Rhaglen (RR) wedi ei roi ar waith wedi ein galluogi i ddatblygu nifer o brosiectau ar draws y sefydliad. Pwrpas y RR yw arwain a rhoi portffolio o brosiectau sy'n flaenoriaeth a gweithgareddau i sicrhau newid ar ffurf canlyniadau a buddion sydd o bwys strategol i'r busnes. Mae'r dull hwn yn darparu fframwaith ar gyfer rhoi strategaethau corfforaethol ar waith gan ganolbwyntio yn gyffredinol ar gyflawni'r newid yr ydym ni eisiau. Mae hyn wedi golygu bod adnoddau a chyllidebau yn cael eu rheoli yn fwy effeithlon er mwyn cyflawni'r canlyniadau yr ydym ni eisiau a darparu fframwaith ar gyfer trawsnewid y datrysiadau sydd wedi eu datblygu gan y prosiectau i weithrediadau dydd i ddydd y busnes.
- Mewn ymateb i effaith niweidiol y Ddeddf Diwygio Lles ar ein tenantiaid ac ar y sefydliad yn ei gyfanrwydd, bu i'r Bwrdd gymeradwyo adnoddau ychwanegol ar gyfer y Tîm Rheoli Incwm er mwyn cyflogi Cynghorydd Rhent dros dro i gynorthwyo'r rhai mewn mwyaf o risg.
- Mae'r prosiect Gwasanaethau Cwsmer wedi bod o gymorth i wella'r ffordd y mae CCG yn ymdrin â thenantiaid sy'n dewis cysylltu dros y ffôn. Arweiniodd y prosiect at greu Canolfan Alwadau integredig lle mae aelod o'r tîm wrth law i ymateb i geisiadau gan denantiaid am wasanaethau ac ateb eu hymholiadau. Y targed o fewn y tair blynedd nesaf yw bydd y tîm yn gallu ymdrin â 90% o ymholiadau ar y pwynt cyswllt cyntaf a fydd o gymorth i wella gwasanaethau i denantiaid a defnyddwyr gwasanaeth. Yn ystod y flwyddyn mae 94% o staff wedi mynychu hyfforddiant Gwasanaethau Cwsmer a oedd yn seiliedig ar y brif neges o "Gadw at ein Gair"
- Cynhaliwyd yr ail Arolwg Boddhad Tenantiaid a defnyddiwyd y canlyniadau i adnabod meysydd o gryfder a meysydd a oedd angen eu gwella o ran darparu gwasanaeth.
- Mae'r uned Recriwtio a Hyfforddiant wedi ei Dargedu a luniwyd fel rhan o'r ymrwymiad i sicrhau bod y rhaglen wella SATC yn darparu cyflogaeth a chyfleoedd hyfforddi i bobl leol, wedi derbyn cydnabyddiaeth genedlaethol drwy ennill Gwobr Sefydliad Tai Siartredig (Cymru). Mae gwaith yr uned wedi bod o gymorth i hwyluso cyflogi 64 o hyfforddai ar y rhaglen SATC erbyn diwedd Mawrth 2013.
- Bu i Gronfa Budd Cymunedol CCG cefnogi cyfanswm o 44 sefydliad cymunedol i ddatblygu gwahanol brosiectau ar draws ardal Gwynedd - cyfanswm y grant a rannwyd oedd £284,606 sydd wedi bod o gymorth i sefydliadau ddenu buddsoddiad pellach o £2.1 miliwn mewn arian cyfatebol (match funding) ar gyfer prosiectau cymunedol.
- Lanswyd Strategaeth Cyfranogiad Tenantiaid Lleol CCG. Mae'r strategaeth bwysig hon yn atgyfnerthu ymrwymiad CCG i hwyluso cyfranogiad tenantiaid ar draws y sefydliad ac i gynorthwyo i gyrraedd yr amcan o "roi'r cwsmer wrth galon ein gwaith".

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

- Bu i roi'r Gofrestr Tai Cyffredin ar waith mewn partneriaeth â darparwyr Tai Cymdeithasol eraill yn yr ardal olygu bod cyfrifoldeb am reoli'r Gofrestr Tai (Rhestr Aros) yn cael ei drosglwyddo i'r Tîm Opsiynau Tai newydd a gaiff ei weithredu gan Gyngor Gwynedd.
- Mae CCG wedi parhau i gynyddu ei bolisiâu a gweithdrefnau strategol a gweithredol. Y prif bolisiâu sydd wedi eu hadolygu neu eu datblygu yn ystod y flwyddyn yw datblygu'r Polisi Addasiadau a Pholisi Gwelliannau Tenantiaid, adolygu'r Polisi Cwynion, Rheoliadau Ariannol a Rheolau Sefydlog.
- Mae'r Cytundebau Lefel Gwasanaeth a oedd wedi eu cytuno gyda'r Awdurdod Lleol (12 i gyd) wedi eu hadolygu yn unigol yn ystod y flwyddyn. Aseswyd pob cytundeb o ran opsiynau yn y dyfodol a oedd yn cynnwys yr opsiwn o ddod a'r gwasanaeth yn un mewnol, ymestyn y trefniadau presennol neu fynd allan i dendr.

Mae'r prif lwyddiannau hyn yn cyd fynd â Datblygiadau'r Dyfodol a oedd wedi eu nodi yn adroddiad y Bwrdd 2011/12.

Yn ystod y flwyddyn o'n blaenau, bydd CCG yn ymdrechu i barhau i adeiladu ar lwyddiannau ers trosglwyddo a chryfhau ymhellach fel sefydliad. Meysydd allweddol sydd angen eu datblygu yw;

- Sicrhau bod y system IDAA yn cael ei rhoi ar waith yn llawn gyda'r bwriad o gael achrediad ISO 18001 ar gyfer Iechyd a Diogelwch, 9001 ar gyfer Systemau Ansawdd a 14001 ar gyfer yr Amgylchedd.
- Mewnblannu Rheoli Perfformiad ymhellach ar draws y sefydliad yn enwedig perfformiad staff ac mae hwn yn un o'r prif flaenoriaethau hyfforddi corfforaethol ar gyfer y flwyddyn i ddod.
- Datblygu syniadau ar gyfer rhaglenni Adeiladu Tai Newydd yn y dyfodol.

Trosolwg o Lywodraethu a Rheoleiddio

Asesiad Rheoleiddio Cymdeithas Dai (HARA)

Mae Rhan 2 y Mesur Tai (Cymru) 2011 (y Mesur) sy'n ddiwygiad i Ran 1 y Ddeddf Tai 1996 yn rhoi pwerau i Weinidog Cymru reoleiddio LCC yng Nghymru. Mae'r mesur yn rhoi mwy o bwerau rheoleiddiol ac ymyrryd i'r Gweinidog.

Mae'r Asesiad Rheoleiddio Cymdeithas Dai (HARA) sy'n cael eu cynnal gan y Tîm Rheoleiddio Tai ar ran Gweinidog Cymru yn dilyn dull rheoleiddio yn seiliedig ar risg a cheisiant ddarganfod cryfderau a meysydd sydd angen eu gwella drwy gwrdd â 10 Canlyniad Cyflawni fel sydd wedi eu nodi yn y Fframwaith ar Gyfer Cymdeithasau Tai wedi eu Cofrestru yng Nghymru (y Fframwaith).

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

Mae'r Fframwaith yn amlinellu'r angen i Gymdeithasau Tai yng Nghymru baratoi Adroddiad Hunan Asesiad (HA) sydd i'w rannu gyda'r rheoleiddiwr. Pwrpas yr HA yw rhoi trosolwg i'r Bwrdd o sut mae'r Gymdeithas yn perfformio yn erbyn y Canlyniadau Cyflawni. Rhannwyd adroddiad HA cyntaf CCG gyda'r rheoleiddiwr ddiwedd Chwefror 2012. Yn dilyn hyn, cynhaliwyd yr HARA yn ystod Hydref a Thachwedd 2012.

Yn dilyn yr HARA, aseswyd CCG fel bod angen 'Lefel ganolig o gyswllt rheoleiddiol' yn y dyfodol. Roedd y Bwrdd yn teimlo bod canlyniadau'r HARA yn adlewyrchiad teg ar CCG a'i fod wedi darparu canolbwynt ar y meysydd sydd angen eu blaenoriaethu er mwyn gwella.

Siarter Llywodraethu Da

Mae'r Bwrdd wedi parhau i ddilyn Siarter Llywodraethu Da Cartrefi Cymunedol Cymru (CCC) sydd wedi ei ddatblygu i alluogi ei aelodau ddangos ymrwymiad gweledol o lywodraethu da - cynhelir adolygiadau rheolaidd o'r gweithgareddau i sicrhau bod y sefydliad yn datblygu, mae'r prosesau llywodraethu cywir yn parhau mewn lle.

Strwythur Bwrdd a Phwyllgorau

Ar Fwrdd CCG ceir deuddeg aelod sy'n cynnwys pedwar tenant, pedwar enwebai o Lywodraeth Leol a phedwar aelod annibynnol, maent i gyd yn Gyfarwyddwyr Anweithredol i CCG. Daw'r aelodau o gefndiroedd amrywiol gan ddod a phrofiadau proffesiynol, masnachol a lleol i CCG. Mae aelodau'r Bwrdd Rheoli a'r Tîm Rheoli Gweithredol sydd wedi gwasanaethu yn ystod y flwyddyn wedi ei nodi ar dudalen 1.

Er mwyn galluogi'r Bwrdd i ganolbwyntio ar bolisi'r fframwaith a chyfeiriad strategol gyffredinol CCG, mae pedwar pwyllgor sydd â phwerau dirprwyedig wedi eu sefydlu er mwyn sicrhau gallu craffu materion gweithredol yn fanylach. Mae strwythur presennol y pwyllgorau yn cynnwys

- Pwyllgor Archwilio
- Pwyllgor Cyllid
- Pwyllgor Gweithredol
- Pwyllgor Adnoddau Dynol a Chydnabyddiaethau

Caiff rôl a phwerau'r pwyllgorau eu diffinio yn y Rheolau Sefydlog.

Datganiad o gyfrifoldebau'r Bwrdd

Mae Deddf Cymdeithasau Diwydiannol a Darbodus yn gofyn bod y Bwrdd yn paratoi cyfrifon ar gyfer pob blwyddyn ariannol sy'n rhoi adlewyrchiad teg a gwir o sefyllfa'r Gymdeithas a'r hyn sydd gan y Gymdeithas yn warged am y cyfnod hwnnw. Wrth baratoi'r cyfrifon hyn mae gofyn i'r Bwrdd:-

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

- Dewis polisïau cyfrifo addas ac yna eu rhoi ar waith yn gyson
- Gwneud dyfarniadau ac amcangyfrifon sy'n rhesymol a chall
- Nodi a yw safonau cyfrifo cymwys wedi eu dilyn
- Paratoi cyfrifon ar sail busnes gweithredol heblaw ei fod yn amhriodol.

Mae'r Bwrdd yn gyfrifol am gadw cofnod cywir o gyfrifo sy'n datgelu, gyda chywirdeb rhesymol, ar unrhyw adeg, sefyllfa ariannol y Gymdeithas a'u galluogi i sicrhau bod y cyfrifon yn cydymffurfio â Deddfau Cymdeithasau Diwydiannol a Darbodus a Deddfau Tai. I bennu sut y mae cyfansymiau'n cael eu cyflwyno o fewn eitemau yn y cyfrif incwm a gwariant a'r fantolen, mae'r Bwrdd wedi ystyried cynnwys y trafodyn neu drefniant sydd wedi ei adrodd yn unol ag egwyddorion neu ymarferion cyfrifo derbynol cyffredinol. Maent hefyd yn gyfrifol am warchod asedau'r Gymdeithas a gan hynny cymryd camau priodol i atal ac adnabod twyll neu anghysondebau eraill drwy sefydlu a chynnal system reoli foddhaol dros gofnodion cyfrifo'r Gymdeithas, daliadau arian parod a'i holl dderbyniadau a thaliadau.

Mae'r Bwrdd yn gyfrifol am strategaeth a fframwaith polisi'r Gymdeithas ond yn dirprwyo rheolaeth ddyddiol a gweithrediad i'r Prif Weithredwr ac uwch swyddogion eraill.

Fframwaith Datblygu'r Bwrdd

Yn ystod y flwyddyn, mae Fframwaith Datblygu'r Bwrdd wedi ei sefydlu, mae hyn yn cael ei weld fel elfen allweddol i alluogi'r Bwrdd barau i ddarparu arweiniad strategol i'r sefydliad. Mae'r fframwaith yn cynnwys materion sy'n ymwneud â recriwtio, gwerthuso, hyfforddiant a chynllunio olyniaeth y Bwrdd.

Aelodaeth Cyfranddalwyr

Ar ddiwedd y flwyddyn, roedd gan CCG gyfanswm o 45 o gyfranddalwyr a phob un ohonynt yn dal cyfran o £1 yn CCG. Gall cyfranddalwyr ddylanwadu ar wneud penderfyniadau o fewn y Gymdeithas drwy eu hawl i bleidleisio yn y Cyfarfod Blyneddol. Mae gan bob tenant yr hawl i wneud cais i fod yn gyfranddaliwr.

Mae'r Awdurdod Lleol yn dal un gyfran ar ran enwebai'r Awdurdod Lleol sydd ar y Bwrdd gyda gweddill aelodau'r Bwrdd yn gyfranddalwyr. Nid yw unrhyw un o'r uwch swyddogion yn dal unrhyw ddiddordeb yng nghyfalaf cyfranddaliadau'r Gymdeithas.

Rheolaeth Fewnol

Cyfrifoldeb cyffredinol y Bwrdd yw sefydlu a chynnal yr holl system reoli fewnol ac adolygu pa mor effeithiol ydyw.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

Mae'r Bwrdd yn cydnabod na all unrhyw system reoli fewnol roddi sicrwydd llwyr yn erbyn cam reoli materol neu golled neu gael gwared â bob risg o anallu i gyrraedd amcanion busnes. Mae'r system reolaeth fewnol wedi ei chynllunio i reoli risgiau allweddol ac i roddi sicrwydd rhesymol bod amcanion busnes sydd wedi eu cynllunio a chanlyniadau yn cael eu cyrraedd. Mae hefyd yn bodoli er mwyn rhoi sicrwydd rhesymol ynglŷn â pharatoi a dibynadwyedd ynglŷn â gwybodaeth ariannol a gweithredol a gwarchod asedau a diddordebau'r gymdeithas.

Wrth gwrdd â'i gyfrifoldebau, mae'r Bwrdd wedi mabwysiadu dull yn seiliedig ar risg gyda rheolaethau mewnol sydd wedi eu mewnosod o fewn y broses rheoli a llywodraethu arferol. Mae'r dull hwn yn cynnwys gwerthusiad rheolaidd o natur a maint risgiau y mae'r gymdeithas yn agored iddynt ac maent yn cyd fynd â chylchlythyr tai LIC RSL02/10: 'Rheoliadau Mewnol ac Adrodd.'

Mae'r broses sydd wedi ei mabwysiadu gan y Bwrdd wrth adolygu effeithiolrwydd systemau rheoli mewnol ynghyd â rhai o'r prif elfennau'r fframwaith reoli yn cynnwys:

Adnabod a gwerthuso risgiau allweddol:

Mae cyfrifoldeb rheolwyr wedi ei ddiffinio'n glir er mwyn adnabod, gwerthuso a rheoli risgiau allweddol. Mae'r strategaeth yn rhoi darpariaeth ar gyfer adrodd risgiau yn rheolaidd i'r Pwyllgor Archwilio. Er mwyn cwblhau'r broses rheoli risg ar gyfer y risgiau lefel Gwasanaeth hyn mae'r Tîm Rheoli Gweithredol hefyd wedi datblygu Cofrestr o Risgiau Corfforaethol a gaiff ei adolygu yn rheolaidd.

Caiff yr archwilio mewnol ei ddarparu gan gwmni o gyfrifwyr annibynnol ac maent yn dilyn rhaglen archwilio yn seiliedig ar risg ac maent yn adrodd yn uniongyrchol i'r Pwyllgor Archwilio.

Rhagdybir y bydd y broses Rheoli risg ar draws y Gymdeithas yn cael ei hadolygu yn ystod y flwyddyn nesaf er mwyn ategu'r system IDAA.

Gweithdrefnau rheoli cyffredinol:

Mae'r Bwrdd yn cadw'r cyfrifoldeb am ystod ddiffiniedig o faterion yn ymwneud â materion strategol, gweithredol a chyllidol a materion cydymffurfio. Mae polisiau a gweithdrefnau yn ymdrin â materion megis awdurdod dirprwyedig, rhannu dyletswyddau, cyfrifo, rheolaeth trysorlys, iechyd a diogelwch, diogelu data ac ased ac adnabod ac atal twyll.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

Systemau gwybodaeth ac adrodd am gyllid:

Mae gweithdrefnau adrodd am gyllid yn cynnwys creu cyllidebau manwl ar gyfer y flwyddyn i ddod, cynhyrchu cyfrifon rheoli manwl yn fisol a rhagolygon ar gyfer gwarged y flwyddyn ariannol ar gyfer gweddill y blynyddoedd. Caiff y rhain eu hadolygu yn fanwl gan y cyfarwyddwyr gweithredol a chânt eu hystyried a'u cymeradwyo gan y Pwyllgor Cyllid yn chwarterol (a chant eu gyrru ymlaen i'n harianwyr fel rhan o'r cytundeb fenthyg.) Mae'r Pwyllgor Gweithredol hefyd yn adolygu dangosyddion perfformiad allweddol yn rheolaidd i asesu cynnydd tuag at gyrraedd yr amcanion busnes allweddol, targedau a chanlyniadau

Monitro a gweithred cywiro:

Mae'r broses o reolwyr yn adrodd yn rheolaidd ar faterion rheoli yn rhoi sicrwydd i uwch reolwyr a'r Pwyllgor Archwilio. Mae hyn yn cynnwys gweithdrefn gadarn i sicrhau bod gweithred gywiro yn cael ei chymryd sy'n ymwneud ag unrhyw faterion rheoli mawr, yn enwedig y rhai a all gael effaith faterol ar ddatganiadau cyllidol a darparu ein gwasanaethau.

Mae'r fframwaith reolaeth fewnol ar broses rheoli risg yn ddarostyngedig i adolygiad rheolaidd gan Archwilwyr Mewnol sy'n adrodd i'r Pwyllgor Archwilio. Mae'r Pwyllgor Archwilio yn ystyried rheolaeth fewnol a risg ym mhob un o'i gyfarfodydd yn ystod y flwyddyn, a bydd yn adolygu nifer o fapiau risg yn rheolaidd.

Mae'r Pwyllgor Archwilio yn ymgymryd ag adolygiad blynyddol o effeithiolrwydd systemau rheoli mewnol ac mae wedi ystyried unrhyw newidiadau sydd eu hangen i gynnal effeithiolrwydd rheolaeth risg a'r broses reoli.

Mae'r Bwrdd yn cadarnhau fod yna broses barhaus ar gyfer adnabod a rheoli risgiau sylweddol sy'n wynebu'r Gymdeithas. Mae'r broses hon wedi bod yn ei lle ac yn cael ei adolygu drwy gydol y flwyddyn hyd at ddyddiad yr adroddiad blynyddol a'r cyfrifon a chaiff ei adolygu'n rheolaidd gan y Bwrdd.

Datganiad Cydymffurfio

Mae'r Adolygiad Gweithredol a Cyllidol wedi cael ei baratoi yn unol â'r egwyddorion a nodir yn Para 33 a 34 yn SORP 2010 sydd wedi ei ddiweddarau ar gyfer darparwyr cofrestredig.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

Adroddiad yr Archwiliwr Annibynnol i Aelodau Bwrdd

Cartrefi Cymunedol Gwynedd Cyf.

Rydym wedi archwilio'r datganiadau ariannol sy'n cynnwys y cyfrif incwm a gwariant, y datganiad o gyfanswm gwargedion neu ddiffygion cydnabyddedig, y fantolen, y datganiad llif arian a'r nodiadau perthynol. Mae'r datganiadau ariannol wedi eu paratoi o dan confensiwn cost hanesyddol a'r polisïau cyfrifo sydd wedi eu nodi ynddo.

Mae'r fframwaith adrodd ariannol sydd wedi ei gymhwyso yn gyfraith berthnasol a Safonau Cyfrifo'r Deyrnas Unedig (Cyfrifo Derbyniadwy Cyffredinol y Deyrnas Unedig).

Mae'r adroddiad hwn wedi ei lunio ar gyfer aelodau'r Gymdeithas yn unig, fel corff, yn unol ag Adran 9 Deddf y Cymdeithasau Cyfeillgar, Diwydiannol a Darbodus 1968. Mae'r gwaith archwilio wedi ei wneud fel y gallwn efallai gyfleu i aelodau'r Gymdeithas y materion hynny y mae gofyn i ni eu nodi ar eu cyfer mewn adroddiad gan archwilydd ac nid ar gyfer unrhyw bwrpas arall. I'r ehangder mwyaf posib sy'n cael ei ganiatáu gan y gyfraith, nid ydym yn derbyn nac yn ysgwyddo'r cyfrifoldeb ar neb ond y Gymdeithas ac aelodau'r Gymdeithas fel corff am ein gwaith archwilio, ar gyfer yr adroddiad hwn, nac am y tybiaethau yr ydym wedi eu llunio.

Cyfrifoldebau Unigol y Bwrdd a'r Archwilydd

Fel caiff ei egluro'n llawn yn y Datganiad o Gyfrifoldeb y Bwrdd ar dudalennau 8 & 9, mae'r Bwrdd yn gyfrifol am baratoi'r datganiadau ariannol sy'n rhoi barn wir a theg. Ein cyfrifoldeb ni yw archwilio a mynegi barn ar y datganiadau ariannol yn unol â chyfraith berthnasol a Safonau Cyfrifeg Ryngwladol (DU ac Iwerddon). Mae'r safonau hynny yn gofyn ein bod ni'n cydymffurfio â 'Safonau Moesegol ar gyfer Archwilwyr' gan y 'Bwrdd Ymarferion Archwilio' (APB).

Cwmpas archwiliad y datganiad ariannol

Mae'r archwiliad yn golygu cael tystiolaeth am y symiau a'r datgeliadau yn y datganiadau ariannol sy'n ddigonol i roi sicrwydd rhesymol nad yw'r datganiadau ariannol yn cynnwys unrhyw gamddatganiad materol, sydd un ai wedi ei achosi gan dwyll neu wall. Mae hyn yn cynnwys asesiad o: a yw'r polisïau cyfrifo yn briodol i amgylchiadau'r Gymdeithas a'u bod wedi cael eu cymhwyso'n gyson ac wedi eu datgelu'n ddigonol; rhesymoldeb amcangyfrifon cyfrifo wedi eu gwneud gan y Bwrdd; a chyflwyniad cyffredinol y datganiad ariannol. Hefyd, rydym yn darllen y wybodaeth ariannol a'r gwybodaeth sydd ddim yn ariannol yn adroddiad y Bwrdd i ddarganfod anghysondebau materol gyda'r datganiadau ariannol sydd wedi eu harchwilio. Os byddwn yn dod i wybod am unrhyw gam reoli materol neu anghysondebau byddwn yn ystyried y goblygiadau ar gyfer ein hadroddiad.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

Barn ar ddatganiadau ariannol

Yn ein barn ni mae'r datganiadau ariannol:

- yn rhoi barn wir a theg o faterion y Gymdeithas fel ac yr oeddynt ar y 31 Mawrth 2013 ac o'i incwm a'i wariant ar gyfer y cyfnod sydd wedi dod i ben; a
- wedi cael eu paratoi yn unol â Deddf y Cymdeithasau Diwydiannol a Darbodus 1965 i 2002, Deddf Tai ac Adfywiad 2008 a Gofynion Cyfrifo ar gyfer Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig Dyfarniad Cyffredinol (Cymru) 2009.

Materion y mae gofyn i ni adrodd arnynt drwy eithriad

Nid oes gennym unrhyw beth i'w adrodd ar y materion canlynol lle mae Deddf Cymdeithasau Diwydiannol a Darbodus 1965 i 2002 yn gofyn ein bod ni yn adrodd os, yn ein barn ni:

- nad oes yna system reoli foddhaol dros drafodion wedi cael ei gynnal; neu
- nad yw'r gymdeithas wedi cadw cofnodion cyfrifo cywir; neu
- nad yw'r datganiadau ariannol yn cytuno gyda'r llyfrau cyfrifo; neu
- nad ydym wedi derbyn yr holl wybodaeth a'r esboniadau yr ydym eu hangen ar gyfer ein harchwiliad.

Beever and Struthers
Cyfrifwyr Siartiedig ac Archwilwyr Statudol
St George's House
215 – 219 Chester Road
Manceinion
M15 4JE

Dyddiad: 18 Medi 2013

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF
DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2013
Cyfrif Incwm a Gwariant

Am y Flwyddyn 1 Ebrill 2012 i 31 Mawrth 2013

	Nodiadau	2013 £'000	2012 £'000
Trosiant	2	27,035	26,163
Costau Gwerthredu	2	(17,305)	(14,218)
Gwarged Gweithredu		9,730	11,945
Gwarged ar Werthu Asedau Sefydlog		260	362
Llog Derbyniadwy ac Incwm Tebyg	4	128	255
Llog Taladwy a Chostau Tebyg	4	(1,280)	(623)
Gwarged ar Weithgareddau Cyffredin	5	8,838	11,939

Mae'r holl symiau yn ymwneud â gweithgareddau parhaus
Y gwargedion uchod yw'r gwargedion cost hanesyddol

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF
DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2013

Datganiad o Gyfanswm Gwargedion neu Ddiffygion Cydnabyddedig

Am y Flwyddyn 1 Ebrill 2012 i 31 Mawrth 2013

	Nodiadau	2013	2012
		£'000	£'000
Gwarged am y Flwyddyn		8,838	11,939
(Colledion) Actiwariol	18	(1,668)	(952)
Cyfanswm Gwarged Cydnabyddedig am y Flwyddyn		7,170	10,987

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2013

Mantolen Ar 31 Mawrth 2013

	Nodiadau	2013 £'000	2013 £'000	2012 £'000	2012 £'000
Asedau Sefydlog Cyffyrddadwy					
Cost Eiddo Tai Ilai Dibrisiant	6	49,721		22,571	
Grantiau Eraill	6	(695)		(650)	
			49,026		21,921
Asedau Sefydlog Cyffyrddadwy Eraill	7		1,672		1,881
			50,698		23,802
Asedau Cyfredol					
Dyledwyr (yn cynnwys Rhagdaliadau)	8	2,259		2,045	
Stoc	9	33		84	
Gwaith Mewn Llaw	10	4,566		2,042	
Buddsoddiadau	11	3,904		1,818	
Arian yn y Banc ac Mewn Llaw	12	49		29	
			10,811		6,018
Rhwymedigaethau Cyfredol					
Credydwyr : Symiau Dyledus o Fewn Blwyddyn	13		(18,005)		(7,071)
Rhwymedigaethau Cyfredol Net yn eithrio (Rhwymedigaeth) Pensiwn					
			(7,194)		(1,053)
(Rhwymedigaeth) Pensiwn	18		(2,192)		(607)
Rhwymedigaethau Cyfredol Net yn Cynnwys (Rhwymedigaeth) Pensiwn					
			(9,386)		(1,660)
Credydwyr : Symiau Dyledus ar ôl fwy na Blwyddyn	14		(17,000)		(5,000)
ASEDAU NET			24,312		17,142
Cynrychiolir Gan:					
Cyfalaf Cyfran ddi-ecwiti	15		-		-
Cronfa Wrth Gefn Pensiwn	18		(2,192)		(607)
Cronfeydd Dynodedig	16		387		397
Cronfeydd Refeniw	16		26,117		17,352
			24,312		17,142

Mae'r datganiadau ariannol ar dudalennau 14 i 33 wedi eu cymeradwyo a'u hawdurdodi i'w rhannu gan y Bwrdd ar y 18 Medi 2013 ac wedi eu harwyddo ar ei ran gan:

John Glyn Jones – Cadeirydd

Margaret Bracegirdle – Is-Cadeirydd

Rhys Evans – Secretary

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2013

Datganiad Llif Arian

Cyfnod wedi Diweddau 31 Mawrth 2013

	Nodiadau	2013	2013	2012	2012
		£'000	£'000	£'000	£'000
Mewnlif Arian Net o Weithgareddau			8,609		13,495
Enillion ar Fuddsoddiadau a Thrin Cyllid					
Llog Derbyniwyd		30		40	
Llog Talwyd		(1,280)	(1,250)	(623)	(583)
All-lif Arian Net o Enillion ar Fuddsoddiadau a Thrin Cyllid			7,359		12,912
Gwariant Cyfalaf					
Prynu ac Adeiladu Tai		(28,751)		(16,724)	
Prynu Asedau Sefydlog Eraill		(169)		(314)	
Grantiau Cyfalaf Derbyniwyd		45		-	
Gwerthu Tai		263		354	
Gwerthu Asedau Sefydlog Eraill		-	(28,612)	20	(16,664)
(All-lif) Net cyn Defnyddio Adnoddau Hylif ac Ariannu	21		(21,253)		(3,752)
Rheoli Adnoddau Hylif (Cynnydd) / Gostyngiad mewn Adneuon Byr Dymor			(2,085)		84
Ariannu					
Benthyciadau Derbyniwyd		24,000		5,000	
Benthyciadau Ad-dalwyd		-		(3,500)	
Mewnlif Net o Ariannu			24,000		1,500
Cynnydd / (Gostyngiad) Arian Parod			662		(2,168)

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2013

Ailgymodi Gwarged Gweithredu i Fewnlif Arian Net o Weithgareddau Gweithredu

	2013	2012
	£'000	£'000
Gwarged Gweithredu	9,730	11,945
Dibrisiant Asedau Sefydlog Cyffwrddadwy	1,976	767
Gwahaniaeth rhwng Codiant Pensiwn a Chyfraniadau Ariannol	15	28
Symudiadau Cyfalaf Gweithredu:		
Gostyngiad mewn Stoc	51	154
(Cynnydd) mewn Dyledwyr	(215)	(857)
(Cynnydd) mewn Gwaith		
Mewn Llaw	(2,525)	(1,969)
Cynnydd / (Gostyngiad) mewn Credydwyr	(423)	3,427
Mewnlif Arian Net o Weithgareddau	8,609	13,495

Ailgymodi Llif Arian Net i Symudiad Net Dyled

	2013	2012
	£'000	£'000
Cynnydd / (gostyngiad) mewn Arian yn y Cyfnod	662	(2,168)
Mewnlif Arian o Newidiadau Mewn Dyled	(24,000)	(1,500)
Ail-lif Arian o Reoli Adnoddau Hylif	2,085	84
Symudiadau Mewn Dyledion Net yn y Cyfnod	(21,253)	(3,752)
Dyledion Net ar Cychwyn y Flwyddyn	(3,795)	(43)
Dyledion Net ar Diwedd y Flwyddyn	(25,048)	(3,795)

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2013

Nodiadau ar y Datganiadau Ariannol

1. PRIF BOLISIÄU CYFRIFO

Mae Cartrefi Cymunedol Gwynedd wedi ei ymgorffori o dan Ddeddf y Cymdeithasau Diwydiannol a Darbodus 1965 ac mae wedi cofrestru gyda Llywodraeth Cymru fel Darparwr Cofrestredig tai cymdeithasol.

Sail cyfrifo

Mae'r datganiadau ariannol wedi cael eu paratoi yn unol â Safonau Cyfrifo'r Deyrnas Unedig a'r Datganiad i Ymarfer a Argymhelli: Cyfrifo gan Landlordiaid Cymdeithasol (wedi diweddarau yn 2010) y Deyrnas Unedig. Mae'r cyfrifon yn cydymffurfio â Gofynion Cyfrifo ar gyfer Dyfarniad Cyffredinol Landlordiaid Cymdeithasol Cofrestredig (Cymru) 2009. Caiff y cyfrifon eu paratoi ar sail cost hanesyddol cyfrifo fel y maent wedi eu haddasu gan ailbrisiad buddsoddiadau.

Trosiant

Mae trosiant yn cynnwys:

- Rhent a thâl am wasanaeth sydd wedi ei dderbyn net tai gwag;
- Grantiau gan Lywodraeth Cymru;
- Ffioedd a
- Grantiau Refeniw

Asedau Sefydlog a dibrisiad

Mae'r Gymdeithas yn dibrisio ei eiddo tai yn unol â'r Datganiad o Ymarfer a gaiff ei Argymhell (Statement of Recommended Practice - SORP) "Cyfrifo gan Landlord Cymdeithasol Cofrestredig".

Caiff tai sy'n cael eu hadeiladu eu nodi ar gost a ni chant eu dibrisio. Cânt eu hail ddostrarthu fel tai ar gyflawniad ymarferol adeiladu.

Ni chaiff tir rhydd-ddaliol ei ddibrisio,

Caiff eiddo rhydd-ddaliol eu dibrisio gan gydran ar sail llinell syth dros fywydau economaidd defnyddiol amcangyfrifedig o'r categorïau cydran.

Bywydau economaidd defnyddio ar gyfer cydrannau sydd wedi eu hadnabod yw fel â ganlyn:

Cydran	Blynyddoedd
Strwythur yr Adeilad	80 mlynedd
Toi	60 mlynedd
Ffenestri a Drysau	30 mlynedd
Gwres Canolog	20 mlynedd
Ceginau	15 mlynedd
Ystafell Ymolchi	25 mlynedd
Weirio Trydanol	30 mlynedd
Walïau a Gwaith Allanol Arall	50 mlynedd
Addasiadau Anabl	10 mlynedd

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2013

Caiff dibrisiad ei godi dros fywyd economaidd defnyddiol disgwylidiedig asedau sefydlog eraill fel a ganlyn:

Ased	Blynyddoedd
Swyddfeydd	15 i 80 blwyddyn
Modurdai	30 i 60 blwyddyn
Siopau	15 i 80 blwyddyn
Cerbydau ac Offer	3 mlynedd
Offer TG	5 i 10 blwyddyn

Amhariad

Caiff adolygiadau amhariad ar eiddo tai eu gwneud yn flynyddol a bydd unrhyw amhariad mewn uned sy'n cynhyrchu incwm yn cael ei adnabod gyda chodi tâl ar y cyfrif incwm a gwariant. Caiff amhariad ei adnabod pan fydd uned sy'n cynhyrchu incwm yn uchafu ei wir werth posibl neu ei werth pan fydd yn cael ei ddefnyddio. Gall uned sy'n cynhyrchu incwm fod yn eiddo unigol, ond fel arfer mae'n cynnwys grŵp o eiddo lle gellir adnabod eu hincwm a gwariant ar wahân. Caiff adolygiadau amhariad eu gwneud ar asedau lle mae disgwyl i'w bywyd economaidd fod yn uwch na 50 mlynedd yn unol â Safon Adrodd Ariannol 11.

Cynnal a Chadw

Mae costau atgyweirio a chynnal a chadw yn cael eu costio fel ac y maent yn codi ar sail gwaith sydd wedi ei wneud ar ddyddiad y fantolen.

Gweithredu prydlesau

Costau yn ymwneud â gweithredu prydlesau yn cael eu codi i'r cyfrif incwm a gwariant fel ac y maent yn codi.

Treth ar Werth

Mae'r gymdeithas wedi ei gofrestru ar gyfer TAW. Mae cyfran fawr o'i incwm gan gynnwys derbyniadau rhent wedi eu heithrio ar gyfer diben TAW. Lle nad yw TAW yn adferadwy, caiff y gwariant ar gyfer y cyfrifon gweithgaredd hyn eu dangos gan gynnwys TAW, gan eithrio gwariant atgyweiriadau mawr sy'n cael ei ddangos heb TAW. Mae'r gymdeithas wedi cymryd mantais o'r rhyddhad TAW sydd ar gael iddo.

Darpariaethau

Caiff darpariaethau eu hadnabod lle mae ansicrwydd yn bodoli ynglŷn ag amseriad neu faint y bydd ei angen i setlo rhwymedigaethau posibl. Bydd unrhyw niferoedd a gaiff eu rhoi yn cael eu codi i'r cyfrif incwm a gwariant a'i gredydu i'r fantolen yn seiliedig ar rhagamcan oraf o rwymedigaethau y gymdeithas.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2013

Pensiynau

Cynllun Pensiwn Llywodraeth Leol (LGPS), cynllun buddion diffiniedig wedi ei reoli gan Gyngor Gwynedd. Caiff cyfraniadau eu hasesu yn unol â chyngor actwari cymwysedig annibynnol. Caiff gwybodaeth benodol ynglŷn ag asedau, atebolwydd, incwm a gwariant sy'n ymwneud â Chynllun LGPS eu datgelu yn unol â Safon Adrodd Ariannol Rhif 17 - Buddion Ymddeol

Cronfa wrth gefn wedi ei ddynodi

Mae Cartrefi Cymunedol Gwynedd yn dynodi'r gronfa wrth gefn sydd wedi eu rhoi i'r neilltu ar gyfer defnydd sy'n eu hatal, yn ôl barn y Bwrdd, rhag cael eu gweld fel rhan o arian wrth gefn rhydd y Gymdeithas.

Tâl am Wasanaeth

Mae Cartrefi Cymunedol Gwynedd yn gweithredu tâl am wasanaeth sefydlog a newidiol ar sail cynllun ar gynllun mewn ymgynghoriad llawn â phreswylwyr. Lle bydd tâl am wasanaeth newidiol yn cael eu defnyddio mi fydd y tâl yn cynnwys gweddill neu ddiffyg ariannol o flynyddoedd blaenorol, gyda'r gweddill yn cael ei ddychwelyd i breswylwyr drwy dâl gostyngedig a'r diffyg yn cael ei adennill drwy dâl uwch. Hyd y bydd y rhain wedi eu dychwelyd neu eu hadennill, byddant yn cael eu nodi fel credydwyr neu ddyledwyr ar y fantolen falans.

Lle bydd gofyn am wariant cyfnodol gellir creu darpariaeth dros y blynyddoedd mewn ymgynghoriad â'r preswylwyr. Hyd y bydd y costau hyn wedi eu hachosi, mi fydd yr atebolwydd yn aros yn y fantolen o fewn credydwyr tymor hir.

Incwm cefnogi a chostau yn cynnwys incwm Cefnogi Pobl a chostau

Caiff incwm cytundeb Cefnogi Pobl (CP), gan Awdurdodau Gweinyddol eu cyfrif fel incwm CP yn nhrosiant nodyn 2. Caiff y costau cefnogi perthynol eu paru yn erbyn yr incwm hwn yn yr un nodyn.

Caiff tâl cefnogi sydd wedi eu cynnwys yn y rhent eu cynnwys yn yr incwm a gwariant gan lesu tai cymdeithasol nodyn 3 ac yna eu paru yn erbyn y costau perthnasol.

Cost ariannol benthyciad

Caiff y rhain eu dileu yn gyson dros fywyd y benthyciad dan sylw. Caiff y benthyciadau eu nodi yn y Fantolen ar gyfanswm y gwir enillion ar ôl fyrddodiad, gan ychwanegu cynyddiadau i gyfrif ar gyfer unrhyw gyfansymiau dilynol sydd wedi eu dileu. Pan fydd benthyciadau yn cael eu hadbrynu yn ystod y flwyddyn, caiff unrhyw gosb adbrynu ac unrhyw gostau mater cyllidol benthyciad perthnasol eu hadnabod yn y cyfrif incwm a gwariant yn y flwyddyn lle bu i'r adbryniad ddigwydd.

Trethiant

Mae gan y Gymdeithas statws elusenol ac felly nid yw'n rhwymedig ar gyfer Treth Gorfforaethol ar ei weithgareddau elusenol.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2013

2. TROSIANT, COSTAU GWEITHREDU, GWARGED GWEITHREDU

	Trosiant £'000	2013 Costau Gweithredu £'000	Gwarged Gweithredu £'000	Trosiant £'000	2012 Costau Gweithredu £'000	Gwarged Gweithredu £'000
GOSODIADAU TAI CYMDEITHASOL	26,670	(17,167)	9,503	25,759	(13,915)	11,844
GWEITHGAREDDAU TAI CYMDEITHASOL ERAILL						
Incwm Contract Cefnogi Pobl	117	(74)	43	124	(158)	(34)
GWEITHGAREDDAU TAI DDI CYMDEITHASOL						
Gosodiadau o Siopau a Thir Eraill	97	(25)	72	110	(57)	53
Gosod Modurdai i Ddi Denantiaid	151	(39)	112	170	(88)	82
CYFANSWM	27,035	(17,305)	9,730	26,163	(14,218)	11,945

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2013

3. INCWM A GWARIANT O OSODIADAU TAI CYMDEITHASOL

	2013			2012		
	Tai Cyffredinol £'000	Tai Cefnogaeth £'000	Cyfanswm £'000	Tai Cyffredinol £'000	Tai Cefnogaeth £'000	Cyfanswm £'000
INCWM						
Rhenti	(20,788)	(1,023)	(21,811)	(19,893)	(1,084)	(20,977)
Costau Gwasanaeth	(56)	(469)	(525)	(48)	(425)	(473)
Incwm o Wasanaethau Cefnogi	-	-	-	-	-	-
Rhenti a Dderbynir	(20,844)	(1,492)	(22,336)	(19,941)	(1,509)	(21,450)
Incwm Contract Cefnogi Pobl	-	-	-	-	-	-
Incwm Cytundebau Lefel Gwasanaeth	(106)	(3)	(109)	(156)	(6)	(162)
Grantiau Refeniw a Dderbynir	(3,846)	(254)	(4,100)	(3,847)	(253)	(4,100)
Incwm Eraill	(111)	(14)	(125)	(47)	-	(47)
CYFANSWM INCWM	(24,907)	(1,763)	(26,670)	(23,991)	(1,768)	(25,759)
GWARIANT						
Gwasanaethau	1,599	533	2,132	1,214	231	1,445
Rheolaeth	6,779	444	7,223	5,283	368	5,651
Cynnal a Chadw Rheolaeth	4,286	226	4,512	4,859	250	5,109
Gwaith Cynnal a Chadw wedi Cynllunio	1,593	-	1,593	1,173	-	1,173
Colledion Rhenti o Ddrwg Ddyledion	109	-	109	92	5	97
Dibrisiant o Eiddo Tai	1,598	-	1,598	440	-	440
CYFANSWM GWARIANT	15,964	1,203	17,167	13,061	854	13,915
GWARGED GWEITHREDU AR WEITHGAREDDAU GOSOD	(8,943)	(560)	(9,503)	(10,930)	(914)	(11,844)
Colledion Tai Gwag	802	167	969	424	105	529

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2013

4. LLOG SY'N DALADWY A LLOG DERBYNIADWY

	2013	2012
	£'000	£'000
a. Llog sy'n Daladwy a Thaliadau Tebyg		
Ar Benthyciadau	1,027	314
Ffioedd Diddefnydd	253	309
CYFANSWM	1,280	623
b. Llog Derbyniadwy ac Incwm Tebyg		
Ar Fuddsoddiadau	30	40
Dychwelyd Net ar Fuddsoddiadau Gronfa Bensiwn	98	215
CYFANSWM	128	255

5. GWARGED AM Y FLWYDDYN

	2013	2012
	£'000	£'000
Nodir y gwarged gweithredu ar ôl codi:		
Taliadau Archwilwyr Allanol – Gwaith Archwilio	17	16
Taliadau Prydlesu Gweithredu	289	229
Dibrisiant Tai	1,598	440
Dibrisiant Asedau Eraill	378	327

6. ASEDAU SEFYDLOG CYFFYRDDADWY (TAI)

Tai Gosod 2013	
£'000	
Cost	
Dechrau'r Flwyddyn	23,094
Gwarediadau	(3)
Cyfalafu Gwaith Gwelliannau	28,751
Cost Diwedd y Flwyddyn	51,842
Grant	
Dechrau'r Flwyddyn	650
Grant a dderbyniwyd	45
Grant ar Ddiwedd y Flwyddyn	695
Dibrisiant ac Amhariad	
Dechrau'r Flwyddyn	523
Cost am y Flwyddyn	1,598
Ar Ddiwedd y Flwyddyn	2,121
Gwerth Llyfr Net	
Diwedd y Flwyddyn	49,026
Ar Ddechrau'r Flwyddyn	21,921

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF
DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2013

7. ASEDAU SEFYDLOG CYFFYRDDADWY ERAILL

	Swyddfeydd	Cerbydau	Cyfrifiaduron, Dodrefn ac Offer Swyddfa	Cyfanswm 2013	Swyddfeydd	Cerbydau	Cyfrifiaduron, Dodrefn ac Offer Swyddfa	Cyfanswm 2012
	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000	£'000
Cost								
Dechrau'r Flwyddyn	876	174	1,412	2,462	812	211	1,161	2,184
Ychwanegiadau	-	-	169	169	64	-	251	315
Gwarediadau	-	-	-	-	-	(37)	-	(37)
Cost Diwedd y Flwyddyn	876	174	1,581	2,631	876	174	1,412	2,462
Dibrisiant								
Dechrau'r Flwyddyn	32	115	434	581	16	68	194	278
Cost am y Flwyddyn	37	58	283	378	16	71	240	327
Gwarediadau	-	-	-	-	-	(24)	-	(24)
Ar Ddiwedd y Flwyddyn	69	173	717	959	32	115	434	581
Gwerth Llyfr Net								
Diwedd y Flwyddyn	807	1	864	1,672	844	59	978	1,881
Dechrau'r Flwyddyn	844	59	978	1,881	796	143	967	1,906

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2013

8. DYLEDWYR

	2013	2012
	£'000	£'000
Dyledwyr Taladwy o Fewn Blwyddyn:		
Dyledion Rhent a Chostau Gwasanaeth	1,010	973
Llai : Darpariaeth Dyledion Drwg ac Amheus	(717)	(706)
	293	267
Benthyciadau i Staff	8	16
Dyledwyr a Blaendaliadau Eraill	1,958	1,762
CYFANSWM	2,259	2,045

9. STOC

	2013	2012
	£'000	£'000
Deunyddiau Uned Cynnal a Chadw	33	84
	33	84

10. GWAITH MEWN LLAW

	2013	2012
	£'000	£'000
Prif Contractwr SATC	4,566	2,042
	4,566	2,042

11. ADNEUON TYMOR BYR

	2013	2012
	£'000	£'000
Adneuon Dros Nos	1,904	1,818
Cyfrif Rhybudd 15 Diwrnod	2,000	-
	3,904	1,818

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2013

12. ADNEUON BANC AC ARIAN

	2013	2012
	£'000	£'000
Adneuon Banc		
Cyfrifon Cadw Mynediad ar Unwaith	32	26
Cyfrif Banc Cyfredol ac Arian Mewn Llaw	17	3
CYFANSWM	<u>49</u>	<u>29</u>

13. CREDYDWYR : SYMIAU DYLEDUS O FEWN BLWYDDYN

	2013	2012
	£'000	£'000
Symiau Dyledus o Fewn Blwyddyn:		
Gorddrafft Banc	-	642
Credydwy'r Masnach	3,445	4,793
Croniadau ag Incwm Gohiriedig	2,225	1,397
Rhent ac Incwm Gwasanaeth A dderbyniwyd o Flaen Llaw	182	126
Grantiau A dderbyniwyd heb i Ddefnyddio	153	113
Ad-daliadau Benthyciadau mewn un flwyddyn neu lai	12,000	-
CYFANSWM	<u>18,005</u>	<u>7,071</u>

14. CREDYDWYR : SYMIAU DYLEDUS AR ÔL MWY NA BLWYDDYN

	2013	2012
	£'000	£'000
Benthyciadau sydd ddim yn ad-daladwy drwy randaliadau		
Rhwng 1 a 2 Flynedd	-	-
Rhwng 2 a 5 Mlynedd	-	-
Dros 5 Mlynedd	17,000	5,000
CYFANSWM	<u>17,000</u>	<u>5,000</u>

Mae gan Gartrefi Cymunedol Gwynedd gytundeb benthycy hyd at £82m gyda'i arianwyr.

15. CYFALAF CYFRAN DDI-ECWITI

	2013
	£
Cyfrannu £1 yr un wedi'u talu'n llawn a'u dyroddi ar par	
Ar 1 Ebrill 2012	39
Cyfrannau Dyroddwyd yn y Flwyddyn	6
Ar 31 Mawrth 2013	<u>45</u>

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2013

16. CRONFEYDD

	Cronfa Wrth Gefn Pensiwn	Cronfeydd Dynodedig	Cronfeydd Refeniw	Cyfanswm
	£'000	£'000	£'000	£'000
Balans ar 1 Ebrill 2012	(607)	397	17,352	17,142
Trosglwyddo yn y Flwyddyn	83	(10)	(73)	-
Colledion Actiwarial am y Flwyddyn	(1,668)	-	-	(1,668)
Gwarged am y Flwyddyn	-	-	8,838	8,838
Balans at 31 Mawrth 2013	(2,192)	387	26,117	24,312

17. YMRWYMIADAU CYFALAF

	2013 £'000	2012 £'000
Gwariant cyfalaf sydd wedi ei contractio ond nad yw wedi ei gynnwys yn y gyfriflen ariannol	33,316	8,799
Gwariant cyfalaf sydd wedi ei awdurdodi gan y pwyllgor o reolwyr ond nad yw wedi ei contractio eto	710	18,321
CYFANSWM	34,026	27,120
	2013 £'000	2012 £'000
Mae Cartrefi Cymunedol Gwynedd yn disgwyl ariannu'r ymrwymadau yma trwy: Cyfleusterau Benthyciad	34,026	27,120
CYFANSWM	34,026	27,120

18. PENSIWN

Mae'r Gymdeithas yn rhan o gynllun pensiwn Cyngor Gwynedd sy'n gynllun buddion wedi ei ddiffinio wedi ei seilio ar gyflog pensiynadwy terfynol. Bu i rai o weithwyr y Gymdeithas gymryd rhan yn y cynllun cyn i'r trosglwyddo ddigwydd ac fel y cyfryw bu i asedau ac atebolrwydd sydd i'w priodoli i'r unigolion eu hadnabod ar ddyddiad trosglwyddo h.y. 12 Ebrill 2010. Fel rhan o'r gytundeb trosglwyddo, roedd atebolrwydd am gyfran y ddyled y gellir ei briodoli i'r gweithwyr hyn sy'n perthyn i'r cyfnod cyn trosglwyddo yn gorffwys ar Cyngor Gwynedd.

Mae'r enillion a'r colledion sydd wedi eu hadnabod gan y Gymdeithas felly yn ymwneud yn gyfan gwbl â'r cyfnod trosglwyddo.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2013

Bu i'r prisiant diweddaraf gael ei wneud ar y 31 Mawrth 2010 ac mae wedi ei ddiweddarau gan actwari annibynnol i'r cynllun i gymryd gofynion FRS17 i ystyriaeth er mwyn asesu atebolrwydd y gronfa ar 31 Mawrth, 2013. Caiff atebolrwydd eu prisio ar sail actwari gan ddefnyddio dull uned rhagamcan sy'n asesu atebolrwydd y dyfodol i'w gwerth presennol. Cyfraniad y Gymdeithas o 1 Ebrill 2012 i 31 Mawrth 2013 oedd 18.5% (18.5% yn 2011/12) o dâl pensiynadwy'r aelodau.

Y prif dybiaethau a ddefnyddiwyd gan yr actwari cymwysedig annibynnol wrth adnewyddu'r prisiant diweddaraf o'r gronfa ar gyfer defnydd FRS17 oedd:

Disgwyliad Bywyd Cyfartalog yn 65 oed	Dynion	Merched
Pensiynwyr Presennol	20.5 mlynedd	23.0 mlynedd
Pensiynwyr y Dyfodol	23.3 mlynedd	25.6 mlynedd

	% y flwyddyn	% y flwyddyn
	2013	2012
Cyfradd Cynnydd Pensiwn	2.8	2.5
Cyfradd Codiad Cyflog	5.1	4.8
Dychweliad Disgwyliedig ar Asedau	5.1	5.6
Cyfradd Gostyngiad	4.5	4.8

	% y flwyddyn	Gwerth y Farchnad	% y flwyddyn	Gwerth y Farchnad
	2013	2013	2012	2012
		£'000		£'000
Dychweliad Disgwyliedig ar Asedau				
Ecwiti	5.7	14,418	6.2	11,961
Bond	3.0	2,434	3.3	1,993
Eiddo	3.9	1,498	4.4	1,227
Arian Parod	3.0	374	3.5	153
		18,724		15,334

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2013

Cafodd y cyfansymiau canlynol eu mesur yn unol â gofynion FRS17:

	2013	2012
	£'000	£'000
Gwerth Teg Asedau'r Cyflogwr	18,724	15,334
Gwerth Presennol o'r Rhwymedigaeth Budd Diffiniedig	(20,916)	(15,941)
Cyfanswm (Ymrwymiad) / Ased y Cynllun	(2,192)	(607)

Mae'r symudiad yn y gwarged net fel a ganlyn:

	2013	2012
	£'000	£'000
Cyfraniadau'r Cyflogwr	1,020	838
Costau Gwasanaeth Cyfredol	(1,020)	(822)
Costau Gwasanaeth Blaenorol	(15)	(44)
Costau Llog	(798)	(805)
Enillion disgwylid ar Asedau'r Cyflogwr	896	1,020
Enillion / (Colledion) Actiwariol	(1,668)	(952)
Symudiad yn y Flwyddyn	(1,585)	(765)

	2013	2012
	£'000	£'000
Ased Net ar Ddechrau'r Flwyddyn	(607)	158
Symudiad yn y Flwyddyn	(1,585)	(765)
Asedau / (Ymrwymiad) Net ar Diwedd y Flwyddyn	(2,192)	(607)

19. TÂL CYFARWYDDWYR

	2013	2012
	£	£
Tâl cyfanredol wedi ei dalu neu ei dderbyn gan Gyfarwyddwyr nad ydynt yn weithredol a chyn Gyfarwyddwyr.	-	-
Y tâl cyfanredol wedi ei dalu neu wedi ei dderbyn gan Gyfarwyddwyr gweithredol a chyn Gyfarwyddwyr	399,612	371,994
Tâl wedi ei dalu i'r Gyfarwyddwr a gaiff ei dalu fwyaf ac eithrio cyfraniadau pensiwn:	101,750	93,500
Y swm cyfanredol o unrhyw iawndal sydd wedi ei dalu i Gyfarwyddwyr neu gyn Gyfarwyddwr yn ystod y cyfnod cyfrifo.	-	-
Swm cyfanredol pensiynau Cyfarwyddwyr neu gyn Gyfarwyddwyr, ac eithrio swm sy'n daladwy o dan gynllun pensiwn wedi ei ariannu'n briodol	-	-
Swm cyfanredol o unrhyw ystyriaeth sy'n daladwy neu a ddylid ei dderbyn gan drydydd parti am wneud ar gael gwasanaeth gan Gyfarwyddwr	-	-
Nodwyd – Mae ffigyrau 2012 wedi ail ddatgan i gynnwys lwfansau ceir treth		

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2013

Mae'r Prif Weithredwr yn aelod cyffredin o'r cynllun pensiwn. Mae pensiwn y Prif Weithredwr yn gynllun budd diffiniedig wedi ei ariannu gan y cyflogwr a'r gweithiwr. Nid oes yna unrhyw delerau arbennig. Nid oes yna drefniadau pensiwn ychwanegol.

Caiff Cyfarwyddwyr eu diffinio fel aelodau o'r Bwrdd, y Prif Weithredwr ac unrhyw berson arall sy'n aelod o'r Tîm Rheoli Gweithredol neu gyfatebol.

20. GWYBODAETH GWEITHWYR

	2013	2012
Mae'r cyfartaledd o staff cyflogwyd yn ystod y flwyddyn, dangosir fel cyfwerth llawn amser (37 awr yr wythnos), yn:	Nifer	Nifer
Staff Swyddfa	173	136
Gweithiwr Llaw	78	65
Wardeiniaid, Gofalwyr a Glanhawyr	17	12
CYFANSWM	268	213
	2013	2012
	£'000	£'000
Cyflogau	6,598	5,424
Costau Yswiriant Gwladol	471	385
Costau Pensiwn	1,041	860
CYFANSWM	8,110	6,669

21. NODIADAU DATGANIAD LLIF ARIAN

Dadansoddiad o Newid Mewn Dyled Net

	Ar 1 Ebrill 2012 £'000	Llif Arian £'000	Ar 31 Mawrth 2013 £'000
Arian yn y Banc ac Mewn Llaw	(613)	662	49
Dyledion Taladwy Mewn Llai na Blwyddyn	-	(12,000)	(12,000)
Dyledion Taladwy Mewn Mwy na Blwyddyn	(5,000)	(12,000)	(17,000)
Adneuon Banc	1,818	2,085	3,903
CYFANSWM	(3,795)	(21,253)	(25,048)

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2013

22. PRYDLESI

Ar y 31 Mawrth 2013 roedd gan y Gymdeithas ymrwymiadau blynyddol o dan brydlesau gweithredu fel a ganlyn:

	2013		2012
	£'000	£'000	£'000
Prydlesi Tir ac Eiddo yn dod i ben:			
Prydlesi'n dod i ben o fewn blwyddyn	25		3
Prydlesi'n dod i ben rhwng dwy a pum mlynedd	76		66
Prydlesi'n dod i ben ar ôl mwy na phum mlynedd	65		49
		166	118
Eraill yn dod i ben:			
Dod i ben o fewn blwyddyn	18		35
Dod i ben rhwng dwy a pum mlynedd	90		101
Dod i ben ar ôl mwy na phum mlynedd	-		-
		108	136
		274	254

23. STATWS TRETHIAD

Mae gan y Gymdeithas statws elusenol

24. UNEDAU

	31 Mawrth 2013	31 Mawrth 2012
O dan reolaeth yn ystod y flwyddyn		
Tai	5,902	5,907
Tai Cefnogol	389	389
	6,291	6,296

25. TRAFODION PARTI PERTHYNOL

Mae'r Bwrdd yn cynnwys 4 Cynghorydd, 4 Tenant a 4 Aelod Annibynnol

Mae gan bob aelod sydd yn denant gytundeb sicrwydd tenantiaeth wedi ei ddiogelu arferol ac nid oeddynt yn gallu defnyddio eu statws i gael unrhyw fantais.

Caiff pob trafodyn a wneir gyda Chyngor Gwynedd eu gwneud hyd braich mewn telerau masnachol arferol ac ni allant ddefnyddio eu safle er mantais iddynt.

CARTREFI CYMUNEDOL GWYNEDD CYF

DATGANIADAU ARIANNOL AM Y FLWYDDYN WEDI DIWEDDU 31 MAWRTH 2013

26. AILDDATGAN FFIGYRAU 2012

Mae'r ffigurau 2012 a gynhwysir yn y Cyfrif Incwm a Gwariant, y Datganiad Llif Arian a'r nodiadau cysylltiedig wedi cael eu hailddatgan er mwyn adlewyrchu newid yn y ffordd caiff ffioedd ymrwymo i fenthyciad eu trin a'r dychweliad a ddisgwyllir ar asedau'r gronfa bensiw fel a ganlyn:-

Roedd Ffioedd Ymrwymo i Fenthyciad o £309,216 yn cael eu dangos fel ffioedd gweithredu yn y datganiadau ariannol ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar y 31 Mawrth 2012, maent bellach wedi eu cynnwys fel llog sy'n daladwy a thaliadau tebyg.

Roedd y Dychweliad Disgwyliadwy ar Asedau'r Gronfa Bensiwn o £1,020,000 wedi ei netio yn flaenorol yn erbyn costau gweithredu, maent bellach wedi eu netio yn erbyn costau llog y Gronfa Bensiwn (£805,000) ac wedi ei gynnwys fel llog a ellir ei dderbyn ac incwm tebyg.